ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 21.12.2021 г.
COM(2021) 825 final

2021/0435 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1561 за предоставяне на временна подкрепа на Унгария съгласно Регламент (ЕС) 2020/672 с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

С Регламент (ЕС) 2020/672 („Регламентът за SURE“) се урежда предоставянето на финансова помощ от Съюза на държавите членки, които изпитват или са сериозно застрашени от тежък икономически шок, причинен от избухването на COVID-19. Предвидената в Регламента за SURE подкрепа е предназначена преди всичко за финансирането на схеми за подпомагане на работата на непълно работно време или подобни мерки за защита на работниците и служителите, както и на самостоятелно заетите лица, и съответно — за намаляване на последиците от безработица и загуба на доходи, както и, в допълнителен аспект, за финансирането на някои здравни мерки, по-специално на работното място.

На 23 октомври 2020 г. Съюзът отпусна финансова помощ на Унгария, целта на която е да се допълнят нейните национални усилия за преодоляване на въздействието от разпространението на COVID-19 и на неговите социално-икономически последици за работниците и самостоятелно заетите лица.

На 1 декември 2021 г. Унгария отново поиска финансова помощ от Съюза по силата на Регламента за SURE.

В изпълнение на член 6, параграф 2 от Регламента за SURE Комисията се консултира с унгарските власти, за да провери внезапното и съществено увеличение на извършените и планираните разходи, пряко свързани с мерките на трудовия пазар на Унгария, причинени от пандемията от COVID-19. По-специално тези мерки се отнасят до комбинация от нова мярка и съществуващи мерки, посочени в Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1561 на Съвета:

а) съществуващото освобождаване на работодателите от социалноосигурителните вноски и налога за обучение за периода от март до декември 2020 г., както и намаляването на данъка върху вноските на работодателите за рехабилитация за периода от март до юни 2020 г. за секторите, които са най-силно засегнати от пандемията, бяха удължени до края на извънредното положение, като разходите обхващат периода от декември 2020 г. до юни 2021 г.

б) съществуващото изключване на разходите за персонал от данъчната основа на данъка върху малките предприятия („KIVA“) за периода от март до юни 2020 г. в секторите, които са най-силно засегнати от пандемията, беше удължено до края на извънредното положение, като разходите обхващат периода от декември 2020 г. до юни 2021 г. Беше изискана само частта от общите разходи, свързани с дружествата, въвели намалено работно време или принудителен отпуск, или в които служителите са били постоянно наети на работа до последния период, за който има налични данни за изпълнението.

в) съществуващото освобождаване от режима на еднократния данък („KATA“) за периода от март до юни 2020 г. за малките данъкоплатци в някои сектори беше удължено до края на извънредното положение, като разходите обхващат март и април 2021 г. В искането бе обхванатa само частта от разходите за субсидиране на самостоятелно заетите лица и едноличните търговци.

г) нова еднократна схема за подпомагане на доходите на самостоятелно заети лица в секторите, засегнати от ограничителни мерки, при условие че те продължат дейността си най-малко два месеца след очакваното прекратяване на извънредното положение. Еднократното плащане възлиза на гарантираната месечна минимална работна заплата (219 000 HUF). Периодът на допустимост приключва с края на извънредното положение. Целевата група на схемата са едноличните предприемачи без служители, които не отговарят на условията за подпомагане по секторната схема за възнагражденията.

Унгария предостави на Комисията необходимите сведения.

Предвид наличните доказателства Комисията предлага на Съвета да приеме решение за изпълнение, с което на Унгария да се предостави финансова помощ по силата на Регламента за SURE в подкрепа на горепосочените мерки.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политика**

Настоящото предложение е напълно съобразено с Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета, по силата на който е изготвено.

С настоящото предложение се допълва друг правен инструмент на Съюза за предоставяне на подкрепа на държавите членки при извънредни ситуации — Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 г. за създаване на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз („Регламент (ЕО) № 2012/2002“). На 30 март бе приет Регламент (ЕС) 2020/461 на Европейския парламент и на Съвета, с който в обхвата на посочения инструмент се включват тежките извънредни ситуации в областта на общественото здраве и се определят специални операции, допустими за финансиране.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложението е част от набор от мерки, разработени в отговор на настоящата пандемия от COVID-19, като „инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса“, и допълва други инструменти в подкрепа на заетостта, като Европейския социален фонд и Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ)/InvestEU. Като предвижда заемането на средства и след това отпускането на заеми в подкрепа на държавите членки в този конкретен случай на пандемия от COVID-19, настоящото предложение служи като втора защитна линия за финансиране на схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки, които спомагат за съхраняването на работните места и оттам — за защитата на работниците и служителите, както и на самостоятелно заетите лица срещу риска от безработица.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание на настоящия инструмент е Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Предложението е в резултат на отправено от държава членка искане и като проява на европейската солидарност предоставя на тази засегната от избухването на COVID-19 държава членка финансова помощ от Съюза под формата на временни заеми. Като втора защитна линия такава финансова помощ ще облекчи временно увеличените публични разходи на правителството за схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки и ще спомогне за съхраняването на работните места и

оттам — за защитата на работниците и служителите, както и на самостоятелно заетите лица срещу риска от безработица и загуба на доходи.

Тази подкрепа ще е от полза на засегнатото население и ще смекчи прякото социално и икономическо въздействие, причинено от настоящата криза с COVID-19.

- **Пропорционалност**

Предложението е съобразено с принципа на пропорционалност. То не надхвърля необходимото за постигането на целите на инструмента.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

Предложението трябваше да се изготви в съкратени срокове, за да може да се приеме своевременно от Съвета, поради което не бе възможно да се проведе консултация със заинтересованите страни.

- **Оценка на въздействието**

Поради спешния характер на предложението не беше направена оценка на въздействието.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Комисията следва да може да заема средства на финансовите пазари, които след това да предоставя в заем на държавата членка, искаща финансова помощ по инструмента SURE.

Освен предоставянето на гаранции от държавите членки са предвидени и други мерки с оглед на финансовата стабилност на схемата:

- стриктен и консервативен подход към финансовото управление;
- изграждане на портфейл от заеми, при който се ограничава рискът от концентрация, годишната експозиция и прекомерната експозиция към отделни държави членки, като същевременно се осигуряват достатъчни ресурси за най-нуждаещите се държави членки; както и
- възможности за подновяване на дълга.

2021/0435 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1561 за предоставяне на временна подкрепа на Унгария съгласно Регламент (ЕС) 2020/672 с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета от 19 май 2020 г. за създаване на Европейски инструмент за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE) вследствие на избухването на COVID-19[1], и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) По искане от Унгария от 6 август 2020 г. на 23 октомври 2020 г. Съветът отпусна финансова помощ на Белгия под формата на заем с максимален размер 504 330 000 EUR и с максимален среден срок до падежа от 15 години, с която да допълни националните усилия на Унгария за преодоляване на въздействието от избухването на COVID-19 и на неговите социално-икономически последици за работниците и самостоятелно заетите лица.

(2) Заемът трябваше да се използва от Унгария за финансиране на подобни мерки за схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и мерки, свързани със здравето, посочени в член 3 от Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1561 на Съвета[2].

(3) Избухването на COVID-19 блокира значителна част от работната сила в Унгария. Това доведе до все още внезапно и съществено увеличение на публичните разходи в Унгария по отношение на нова мярка, а именно еднократна схема за подпомагане на доходите на самостоятелно заетите лица в секторите, засегнати от мерките за защита и мерките, посочени в член 3, букви е), ж), з), и) и й) от Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1561.

(4) Избухването на COVID-19 и предприетите от Унгария през 2020 г. и 2021 г. извънредни мерки за преодоляване на разпространението на вируса и на социално-икономическите и свързаните със здравето последици от него се отразиха и все още се отразяват изключително сериозно върху публичните финанси. Дефицитът по консолидирания държавен бюджет на Унгария и

[1] ОВ L 159, 20.5.2020 г., стр. 1.

[2] Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1561 на Съвета от 23 октомври 2020 г. за предоставяне на временна подкрепа на Унгария съгласно Регламент (ЕС) 2020/672 с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19 (ОВ L 357, 29.9.2020 г., стр. 24).

нейният дълг са били 8,0 % от брутния вътрешен продукт (БВП), а консолидираният държавен дълг — 80,1 % от БВП. Според прогнозата на Комисията от есента на 2021 г. дефицитът по консолидирания държавен бюджет и дълга на Унгария се очаква да се свият съответно до 7,5 % и 79,2 % от БВП през 2021 г., а БВП на Унгария се очаква да нарасне със 7,4 % през 2021 г.

(5) На 1 декември 2021 г. Унгария поиска допълнителна финансова помощ от Съюза в размер на 147 140 000 EUR с цел да продължи да допълва националните си усилия, предприети през 2020 г. и 2021 г. за преодоляване на въздействието от избухването на COVID-19 и неговите социално-икономически последици за работниците и самостоятелно заетите лица. По-специално това засяга мерките, посочени в съображения 6—8.

(6) Въз основа на „Правителствено постановление № 485/2020 (XI. 10.)“[3] органите удължиха до края на годината срока на действие на извънредното положение и измениха редица данъчни мерки, както е посочено в член 3, букви е), ж), з) и й) от Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1561. Заемът е поискан само за покриване на разходите за периода от декември 2020 г. до юни 2021 г. Постановлението съдържа изрично условие бенефициерите да запазят трудовите договори, които са били в сила към момента на влизане в сила на постановлението, и да не прекратяват тези договори с предизвестие от работодателя, покриващо продължителността на мярката. Обхватът на секторите, които отговарят на условията за подпомагане, беше променен в сравнение с първоначалния проект на мерките, изменени с правителствените постановления[4].

За секторите, които са най-силно засегнати от пандемията, властите въведоха освобождаване на работодателите от социалноосигурителните вноски и налога за обучение първоначално за периода от март до декември 2020 г., както и намаляването на данъка върху вноските на работодателите за рехабилитация за периода от март до юни 2020 г.

Властите въведоха също освобождаване на разходите за персонал от данъчната основа на данъка върху малките предприятия (KIVA), първоначално за периода от март до юни 2020 г.

За всички тези мерки бе поискана само частта от общите разходи (или пропуснати приходи), свързани с дружествата, въвели намалено работно време или принудителен отпуск, или в които служителите са били постоянно наети на работа до последния период, за който има налични данни за изпълнението. Тъй като тези мерки представляват пропуснати приходи за държавата, те могат да се приемат за равностойни на публични разходи.

(7) Отново във връзка с мерките, свързани с данъчното облагане, въз основа на „правителствено постановление № 105/2021 (III. 3.)“, „Правителствено постановление № 147/2021 (III. 27)“ и „Правителствено постановление № 204/2021 (IV. 29)“[5] властите измениха освобождаването от режима на еднократно платимия данък за малък бизнес („KATA“), както е посочено в

---

3 Обнародвано в Държавен вестник на Унгария (XI. 10).

4 Вж. член 1 от Правителствено постановление № 571/2020 (XII. 9.), член 1 от Правителствено постановление № 638/2020 (XII. 22.), член 1 от Правителствено постановление № 105/2021 (III. 3.), член 1 от Правителствено постановление № 147/2021 (III. 27.) и член 1 от Правителствено постановление № 204/2021 (IV. 29.).

5 Член 1 от Правителствено постановление № 147/2021 (III.27), член 1 от Правителствено постановление № 204/2021 (IV.29).

член 3, буква и) от Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1561, който първоначално беше въведен за периода от март до юни 2020 г. и удължен за периода от март до април 2021 г. В искането бе обхванатa само частта от разходите за подпомагане на самостоятелно заетите лица и едноличните търговци. Мярката може да се приеме за подобна мярка на схемите за подпомагане на работата на непълно работно време съгласно Регламент (ЕС) 2020/672, тъй като целта ѝ е да защити самостоятелно заетите лица или сходните категории трудещи се от спад или загуба на доходите.

(8) „С Правителствено постановление № 310/2021. (VI) 7.)“ относно компенсационната подкрепа за самостоятелно заетите лица, Унгария въведе също нова еднократна схема за подпомагане на доходите за самостоятелно заети лица в сектори, засегнати от ограничителни мерки, при условие че те поддържат дейността си най-малко два месеца след очаквания край на извънредното положение[6]. Еднократното плащане възлиза на гарантираната месечна минимална работна заплата (219 000 HUF). Периодът на допустимост приключва с края на извънредното положение. Целевата група на схемата са едноличните предприемачи без служители, които не отговарят на условията за подпомагане по секторната схема за възнагражденията. Мярката може да се приеме за подобна мярка на схемите за подпомагане на работата на непълно работно време съгласно Регламент (ЕС) 2020/672, тъй като целта ѝ е да защити самостоятелно заетите лица или сходните категории трудещи се от спад или загуба на доходите.

(9) Унгария изпълнява условията по член 3 от Регламент (ЕС) 2020/672 за отпускане на финансова помощ. Унгария предостави на Комисията подходящи доказателства, че нейните извършени и планирани публични разходи са се увеличили с 897 720 542 EUR, считано от 1 февруари 2020 г., в резултат на националните мерки за справяне със социално-икономическите последици от избухването на COVID-19. Това представлява внезапно и съществено увеличение, тъй като е свързано както с нови мерки, така и с разширяване на съществуващите мерки, пряко свързани с подобни на схемите за работа при непълно работно време., които обхващат значителна част от предприятията и работната сила в Унгария. Унгария е финансирала 113 740 000 EUR от увеличения размер на разходите със средства на Съюза. Унгария финансира сама 132 510 542 EUR от увеличения размер на публичните разходи.

(10) В съответствие с член 6 от Регламент (ЕС) 2020/672 Комисията се консултира с Унгария и провери внезапното и съществено увеличение на извършените и планирани публични разходи, пряко свързани с посочените в искането от 1 декември 2021 г. мерки, подобна на схемите за работа при непълно работно време.

(11) Поради това на Унгария следва да се предостави финансова помощ, за да ѝ се съдейства да се справи със социално-икономическите последици от тежкия икономически шок, причинен от избухването на COVID-19. Комисията следва да вземе решенията относно падежа, размера и отпускането на траншовете и вноските в тясно сътрудничество с националните органи.

[6] „Правителствено постановление № 310/2021. (VI. 7.)“ относно компенсационната подкрепа за самостоятелно заетите лица, както е посочено в искането на Унгария от 1 декември 2021 г.

(12) Унгария и Комисията следва да вземат предвид настоящото решение в споразумението за заем, посочено в член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/672.

(13) Настоящото решение не засяга резултата от евентуални процедури относно нарушения на функционирането на вътрешния пазар, които биха могли да бъдат открити, по-специално по силата на членове 107 и 108 от Договора. То не отменя посоченото в член 108 от Договора изискване към държавите членки да уведомяват Комисията за случаите, които биха могли да представляват държавна помощ.

(14) Унгария следва редовно да уведомява Комисията за изпълнението на планираните публични разходи, за да ѝ позволи да прецени доколко те са били изпълнени от Унгария.

(15) Решението за предоставяне на финансова помощ се взима с отчитане на съществуващите и очакваните нужди на Унгария, както и на исканията за финансова помощ съгласно Регламент (ЕС) 2020/672, които вече са представени или за които е планирано да бъдат представени от други държави членки, при прилагане на принципите на равно третиране, солидарност, пропорционалност и прозрачност,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1561 се изменя, както следва:

1) Член 2 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Съюзът отпуска на Унгария заем с максимален размер 651 470 000 EUR. Максималният среден срок до падежа на заема е 15 години.“;

б) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Отпускането на първия транш зависи от влизането в сила на споразумението за заем, посочено в член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/672. Всеки следващ транш се отпуска в съответствие с условията на посоченото споразумение за заем или, когато е приложимо, е предмет на влизането в сила на допълнение към него, или на изменено споразумение за заем.“;

2) Член 3 се заменя със следното:

„Член 3

Унгария може да финансира следните мерки:

а) временна подкрепа за подобряване на условията за настаняване в туристическите дестинации, за да се запази съществуващата работна сила, както е предвидено в Правителствена резолюция 2080/2020 относно националното развитие на настаняването, за частта от разходите, свързани с подкрепата за самостоятелно заети лица и еднолични търговци;

б) временна подкрепа за предприятията за преработка на храни, предвидена в Постановление на министъра на земеделието № 25/2020., за частта от разходите, свързани с подкрепата за самостоятелно заети лица и еднолични търговци;

в) временна подкрепа за градинарските предприятия в секторите на отглеждането на едногодишни култури и разсаждането на растения, както е предвидено в Постановление на министъра на земеделието № 26/2020., за частта от разходите, свързани с подкрепата за самостоятелно заети лица и еднолични търговци;

г) временна подкрепа за предприятията за рибовъдство, предвидена в Постановление на министъра на земеделието № 30/2020, за частта от разходите, свързани с подкрепата за самостоятелно заети лица и еднолични търговци;

д) удължаване до 30 юни 2020 г. на тези обезщетения за отглеждане на деца, които са изтекли по време на извънредното положение, както е предвидено в Правителствено постановление № 59/2020. (III. 23.) и член 71 от Акт LVIII of 2020 г.;

е) спиране на плащането на социалноосигурителните вноски на работодателите в някои сектори, както е предвидено в член 4, буква а) от Правителствено постановление № 47/2020. (III. 18.)“ (изменено), за частта от разходите, свързана с дружества, свързани с дружествата, въвели намалено работно време или принудителен отпуск, или в които служителите са били постоянно наети на работа, според удължаването и изменението;

ж) освобождаване от таксата за обучение на работодателите в някои сектори, както е предвидено в член 4, буква а) от „Правителствено постановление № 47/2020. (III. 18.)“ (изменено), за частта от разходите, свързана с дружества, свързани с дружествата, въвели намалено работно време или принудителен отпуск, или в които служителите са били постоянно наети на работа, според удължаването и изменението;

з) намаляване на данъка върху вноските на работодателите за рехабилитация в някои сектори, както е предвидено в член 4, буква а) от „Правителствено постановление № 47/2020. (III. 18.)“ (изменено), за частта от разходите, свързана с дружества, свързани с дружествата, въвели намалено работно време или принудителен отпуск, или в които служителите са били постоянно наети на работа, според удължаването и изменението;

и) освобождаване на малките данъкоплатци от режима на еднократно платимия данък за малък бизнес („KATA“) в някои сектори, както е предвидено в член 5 от „Правителствено постановление № 47/2020. (III. 18.)“ (изменено), за частта от разходите, свързана с подкрепата за самостоятелно заетите лица и еднолични търговци;

й) изключване на разходите за персонал от данъчната основа на данъка за малките предприятия („KIVA“) в някои сектори, както е предвидено в „Правителствено постановление № 47/2020. (III. 18.)“ (изменено), за частта от разходите, свързана с дружества, свързани с дружествата, въвели намалено работно време или принудителен отпуск, или в които служителите са били постоянно наети на работа, според удължаването и изменението;

к) еднократно обезщетение за здравните работници като признание за допълнителната им работа по време на пандемията, както е предвидено в „Правителствено постановление № 275/2020. (VI. 12.)“;

л) разходи, свързани със специалните мерки за контрол на пандемията, въведени в държавните дружества;

м) разходи, свързани със специалните мерки за контрол на пандемията и за защита на личното здраве на държавните служители, както е предвидено в „Правителствено постановление № 250/2014 (X. 2.) относно Генерална дирекция Обществени поръчки и доставки (KEF)“;

н) разходи, свързани с инфраструктурата и инвестициите в болниците за осигуряване на високо равнище на защита на здравните работници и пациентите, както е предвидено в „Правителствена резолюция 1012/2020 (I. 31.) относно създаването на оперативен персонал“;

о) преки разходи за лични предпазни средства и оборудване в болниците и други здравни заведения за осигуряване на високо равнище на защита на здравните работници, както е „Правителствена резолюция 1012/2020 (I. 31.) относно създаването на оперативен персонал“.

п) еднократна схема за подпомагане на доходите на самостоятелно заети лица в секторите, засегнати от защитни мерки, при условие че те продължат дейността си най-малко два месеца след очакваното прекратяване на извънредното положение, както е предвидено в Правителствено постановление № 310/2021;

3) Член 4 се заменя със следното:

„Член 4

1. Унгария уведомява Комисията до 28 април 2021 г. за изпълнението на планираните публични разходи и продължава да я уведомява за това на всеки шест месеца, докато тези разходи не бъдат изцяло изпълнени.

2. Когато мерките, посочени в член 3, се основават на планираните публични разходи и са били предмет на решение за изпълнение за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1561, Унгария уведомява Комисията в рамките на 6 месеца след датата на приемане на това решение за изпълнението на планираните публични разходи и продължава да я уведомява за това на всеки 6 месеца, докато тези разходи не бъдат изцяло изпълнени.“.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Унгария.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател